

OPINIO

11

Jugar net a la força

Salvador Cot

13

Estapé respon

Fabià Estapé / Toni Cañis

13

Bill Gates, culpable

Jordi Fortuny

15

Sitges 98: 'Cube' i...

Josep Maria López Llaví

16

El fòssils de Leonardo

Martí Domínguez

17

El judici de Microsoft

Miquel Barceló

18

Els nostres totalitaris

Ramon Barnils

Insult a la intel·ligència

J. J. Pérez Benlloch

Premis

Pau Viciano

19

Pinochet i...

Llibert Ferri

Operació Còndor

Xavier Vinader

71

L'opinió de Pere Gimferrer

Agustí Pons

82

El mal de ser papa

Joan Francesc Mira

EDITORIAL

Pinochet

A hores d'ara, ben poques coses cal explicar de la dictadura del general Augusto Pinochet a Xile. Ja fa vint-i-cinc anys que les víctimes d'aquella dictadura militar divulguen, a tot aneu on són escoltades, els crims que va cometre aquells anys el govern colpista xilè (vegeu EL TEMPS núm. 734). Les coses que encara no se saben són precisament les que Pinochet i els seus sequaços no han volgut explicar. On són els desapareguts, on són els cementiris clandestins...

Les reaccions a la detenció d'Augusto Pinochet a Londres a instàncies del jutge Garzón han estat prou eloqüents: ciutadans de la condició més diversa han mostrat la seva alegria sincera per la detenció del vell general, la primera oportunitat de jutjar uns fets que mai no haurien d'haver passat. En contrast amb aquest alè d'aire fresc que ha recorregut mig món, alguns sectors de la diplomàcia, de la intel·lectualitat més puritana i de la dreta s'han dedicat a blasmar les ànsies de protagonisme de

Garzón, a "desemascarar" l'actitud del PSOE —que ara demana allò que no va fer quan era al govern— o a recordar el principi de sobirania dels estats per damunt d'altres consideracions.

Uns arguments que potser són vàlids per a un article de premsa o per a un discurs parlamentari, però totalment ineficaços i buits de contingut quan es tracta de convèncer l'opinió pública que, a Pinochet, se l'ha de deixar lliure sense jutjar-lo, encara que haguera estat un dictador i un presumpte assassí, perquè les lleis no ho permeten. Les lleis no tenien prevista la globalització, que el món s'haja tornat petit i que milions de persones, a llocs diversos, compartesquen els mateixos anhels de justícia. Si ara Pinochet se'n surt, ja pot posar-se a tremolar, perquè després d'això potser ni al seu país li podran assegurar la impunitat. Perdó, volíem dir la immunitat.

(Articles de Ramon Barnils, Llibert Ferri i Xavier Vinader a les pàgines 18 i 19)

Ford i l'Acadèmia

Fa unes setmanes, comentant el conflicte que enfronta la direcció amb els sindicats de la Ford d'Almussafes, el ministre d'Indústria i portaveu del govern espanyol, Josep Piqué, va dir a un periodista d'EL TEMPS que confiava en la mediació del president Eduardo Zaplana per trobar una sortida a la situació. "Si ha estat capaç de solucionar el conflicte de la llengua —va dir— nos el ministre— també sabrà resoldre el conflicte de Ford."

En el moment de tancar aquesta edició de la revista, l'intent de mediació de Zaplana ha fracassat, els treballadors d'Almussafes han fet 24 hores de vaga, Ford ha amenaçat amb el tancament d'Almussafes i les

negociacions no avancen. Aviat es farà el llançament comercial del nou Ford Focus, i seria convenient, tant per a Ford com per als treballadors i per al futur de l'economia valenciana, que aleshores ja hi haja acord entre les dues parts enfrontades.

Lamentablement, les esperances de Piqué en la mediació d'aquest conflicte van frustrar-se. Però és que la premissa del ministre —la solució del "conflicte" de la llengua— també està encara per demostrar, després que el govern Zaplana ha vulnerat l'aplicació de la llei de l'Acadèmia Valenciana de la Llengua i pretén penalitzar els mestres que ensenyen que valencià i català són la mateixa llengua.

(Informació i anàlisi, pàgs. 9 i 30)